

Sygn. akt VI U 199/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 07 lutego 2014 r.

Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi - Południe w Warszawie VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSR Maria Sałacińska

Protokolant: Mateusz Staniszewski

po rozpoznaniu w dniu 07 lutego 2014 r. w Warszawie na rozprawie
sprawy D. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddziałowi w W.

o zasiłek chorobowy

na skutek odwołania D. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddziału w W. z dnia 9 maja 2013r. znak (...)

zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddziału w W. z dnia 9 maja 2013 r. znak (...)w ten sposób, iż przyznaje odwołującej D. K. prawo do zasiłku chorobowego za okres od 5 marca 2013 roku do 24 marca 2013 roku.

Sygn. akt VI U 199/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 9 maja 2013 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. odmówił D. K. prawa do zasiłku chorobowego za okres od 5 marca 2013 roku do 24 marca 2013 roku (decyzja z dnia 9 maja 2013 roku akta organu rentowego nr (...)).

W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że z posiadanej dokumentacji tj. protokołu kontroli prawidłowości wykorzystywania zwolnień lekarskich od pracy, wynika iż w dniu 18 marca 2013 roku odwołująca przebywała w biurze, gdzie wykonywała czynności związane z prowadzoną działalnością gospodarczą. Tym samym wykorzystywała zwolnienie od pracy w sposób niezgodny z jego celem.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. wniósł o oddalenie odwołania. Organ rentowy podniósł, iż odwołująca w trakcie zwolnienia lekarskiego wydanego w okresie od 5 marca 2013 roku do 24 marca 2013 roku, w dniu 18 marca 2013 roku przebywała w biurze i wykonywała czynności związane z prowadzoną działalnością gospodarczą, bowiem siedziała przy biurku, miała włączony komputer i rozłożone dokumenty. Ponadto nie uwzględniono argumentacji odwołującej, która wskazała, że przebywa w biurze w celu przeprowadzenia kontroli Urzędu Skarbowego, co również zdaniem organu rentowego świadczy o tym, że zwolnienie wykorzystywane było niezgodnie z jego celem. Wobec tego odwołująca utraciła prawo do zasiłku chorobowego za cały okres tego zwolnienia (odpowiedź na odwołanie z dnia 14 czerwca 2013 roku – k. 3 – 4).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

D. K. prowadzi działalność gospodarczą od 1997 roku pod nazwą: (...)w K. przy ul. (...). W działalności zatrudnia 10 osób z różnym doświadczeniem i stażem. Nie zatrudnia nikogo na stanowisku swojego zastępcy (zeznania odwołującej – k. 17 – 18, k. 49).

Odwołująca skontaktowała się z lekarzem pierwszego kontaktu w publicznej przychodni w W., gdzie została poinformowana o braku wolnych miejsc. Wobec tego udała się do prywatnego gabinetu, gdzie lekarz po badaniu stwierdził u niej zapalenie oskrzeli. Wówczas wystawił zwolnienie lekarskie od 5 marca 2013 roku do 24 marca 2013 roku z zaleceniem antybiotykoterapii i leżenia w łóżku (zaświadczenie ZUS ZLA akta organu rentowego, zeznania odwołującej – k. 17 – 18, k. 49).

Od 8 marca 2013 roku u klienta M. K., któremu odwołująca prowadzi księgowość, rozpoczęła się kontrola z Urzędu Skarbowego w W.. Jeden z inspektorów tego urzędu - K. J. kontaktowała się telefonicznie z odwołującą, która przekazała informacje, że przebywa obecnie na zwolnieniu lekarskim. Jako że dzień 18 marca 2013 roku był dniem końcowym kontroli, odwołująca zgodziła się, na prośbę wyżej wymienionego inspektora przyjść do swojego biura na godzinę-półtorej, aby przedłożyć kontrolerom konieczne dokumenty i udzielić niezbędnych informacji w celu zakończenia przedmiotowej kontroli. W dniu 18 marca 2013 roku o godzinie 9.00 odwołująca zjawiła się w swoim biurze księgowym, włączyła komputer i przygotowała na biurku wszystkie niezbędne dokumentacje do kontroli, które następnie zaczęła przeglądać. W tym samym dniu, wobec niezastania odwołującej w domu, kontrolerzy II Oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w W. udali się do zakładu pracy, który mieścił się w tej samej miejscowości. O godzinie 9.20 inspektorzy organu rentowego: A. H. i L. N. przeprowadzili kontrolę prawidłowości wykorzystywania zaświadczenia lekarskiego wydanego na okres od 5 marca 2013 roku do 24 marca 2013 roku. W momencie, gdy odwołująca rozmawiała ze swoim pracownikiem, do gabinetu weszli wyżej wymienieni kontrolerzy ZUS. Odwołująca poinformowała kontrolerów, iż oczekuje na kontrolę z Urzędu Skarbowego. Wówczas kontrolerzy sporządzili protokół, w którym stwierdzili, iż odwołująca znajduje się przy biurku, ma włączony komputer, rozłożone dokumenty, rozmawiała z pracownikiem. Do protokołu odwołująca wniosła zastrzeżenia, w których podała, iż znajduje się w pracy z powodu kontroli Urzędu Skarbowego (protokół kontroli prawidłowości wykorzystywania zwolnień lekarskich od pracy – akta organu rentowego, zeznania S. S. – k. 47 - 48 , zeznania K. J. – k. 46 – 47, zeznania odwołującej – k. 17 – 18, k. 49).

Następnie po wyjściu kontrolerów ZUS, zjawili się inspektorzy z Urzędu Skarbowego w W.: K. J. i S. S.. Kontrola, jaką przeprowadzali dotyczyła M. K.i była skomplikowana, bowiem była dokonywana na wniosek innego urzędu skarbowego, gdzie toczyło się postępowanie podatkowe. Kontrola przeprowadzona była od 8 marca 2013 roku i trwała do 18 marca 2013 roku. Przez pierwsze dni kontrola odbywała się z udziałem pracownika odwołującej. Obecność odwołującej jako osoby najbardziej kompetentnej i doświadczonej zawodowo, była niezbędna w ostatnim dniu kontroli. Inni pracownicy nie byli kompetentni do udzielenia odpowiednich wyjaśnień, a stan sprawy był na tyle skomplikowany, że wyjaśnienia odwołującej były konieczne. Odwołująca złożyła kontrolerom z Urzędu Skarbowego w W. stosowne wyjaśnienia i po około 15- 20 minutach powróciła do domu. Po zakończeniu zwolnienia lekarskiego odwołująca wróciła do pracy (oświadczenie z dnia 18 marca 2013 roku – k. 2, zeznania S. S. – k. 47 - 48 , zeznania K. J. – k. 46 – 47, zeznania odwołującej – k. 17 – 18, k. 49).

Kontroli nie można było przeprowadzić w innym terminie, bowiem kontrola ta jest ściśle określona terminem rozpoczęcia i zakończenia zgodnie z ustawą - ordynacja podatkowa. Ponadto kontrola ta, była przeprowadzana na wniosek innego urzędu skarbowego. Przedłużenie terminu kontroli u odwołującej nie było zasadne, bowiem kontrola ta przebiegała sprawnie, natomiast w ostatnim dniu jej udział był obowiązkowy (zeznania S. S. – k. 47 - 48 , zeznania K. J. – k. 46 – 47, zeznania odwołującej – k. 17 – 18, k. 49).

Kontrolerzy US w dniu 18 marca 2013 roku podpisali oświadczenie, w którym zawarli adnotację, iż obecność odwołującej w tym dniu była niezbędna w celu udzielenia informacji dotyczącej prowadzonej działalności przez M. K.(oświadczenie z dnia 18 marca 2013 roku – k. 2).

Decyzją z dnia 9 maja 2013 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. odmówił D. K. prawa do zasiłku chorobowego za okres od 5 marca 2013 roku do 24 marca 2013 roku. W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że z posiadanej dokumentacji, tj. protokołu kontroli prawidłowości wykorzystywania zwolnień lekarskich od pracy, wynika, iż w dniu 18 marca 2013 roku odwołująca przebywała w biurze, gdzie wykonywała czynności związane z prowadzoną działalnością gospodarczą. Tym samym wykorzystywała zwolnienie od pracy w sposób niezgodny z jego celem (decyzja z dnia 9 maja 2013 roku akta organu rentowego).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów znajdujących się w aktach sprawy, w tym akt Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W., a także o zeznania świadków K. J., S. S., jak również zeznań odwołującej.

Zeznaniom powołanych wyżej świadków Sąd w pełni dał wiarę, ponieważ korespondowały one ze sobą, były spójne, a ich wiarygodność w świetle pozostałego zgromadzonego materiału dowodowego nie budziła żadnych wątpliwości. Świadkowie w sposób szczegółowy przedstawili informacje z przeprowadzonej kontroli z dnia 18 marca 2013 roku oraz jej przebieg, a w szczególności potrzebę obecności odwołującej.

Zeznania odwołującej były w tym przypadku spójne z materiałem dowodowym jak i zeznaniami powyższych świadków. Potrzeba stawienia się w tym dniu na godzinę- dwie w celu udzielenia stosownych informacji inspektorom US była obowiązkowa i nie budzi w tym zakresie żadnych wątpliwości. Co więcej, sytuacja ta miała charakter incydentalny.

Sąd nie dał wiary zeznaniom A. H. oraz L. N., ponieważ nie korespondują z pozostałym materiałem dowodowym, w szczególności z zeznaniami powyższych świadków. Za gołosłowne uznać należy twierdzenie świadków, iż odwołująca nie zamieszkuje pod podanym w ZUS - ZLA (ul. (...)), gdyż według ich spostrzeżeń jest ono do wynajęcia. Ponadto okoliczność, że Urząd Skarbowy mógł przesunąć kontrolę wiedząc, że odwołująca jest na zwolnieniu lekarskim jest bezpodstawną polemiką, nie popartą żadnymi dowodami.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie D. K. zasługiwało na uwzględnienie.

Stosownie do treści art. 68 ust 1 i 2 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 roku o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. z 2005 roku, nr 31, poz. 267 z późn.zm) Zakład Ubezpieczeń Społecznych oraz płatnicy składek, o których mowa w art. 61 ust. 1 pkt 1, są uprawnieni do kontrolowania ubezpieczonych co do prawidłowości wykorzystywania zwolnień od pracy zgodnie z ich celem oraz są upoważnieni do formalnej kontroli zaświadczeń lekarskich. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego, po zasięgnięciu opinii Naczelnej Rady Lekarskiej, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady i tryb kontroli prawidłowości wykorzystywania zwolnień od pracy oraz formalnej kontroli zaświadczeń lekarskich. Zgodnie z § 5 ust. 1 pkt. 2 rozporządzenia kontrola prawidłowości wykorzystywania zwolnień lekarskich od pracy z powodu choroby polega na ustaleniu, czy ubezpieczony w okresie orzeczonej niezdolności do pracy nie wykorzystuje zwolnienia lekarskiego od pracy w sposób niezgodny z jego celem. Natomiast zgodnie z treścią art. 17 ust. 1 cytowanej ustawy ubezpieczony wykonujący w okresie orzeczonej niezdolności do pracy w sposób niezgodny z celem tego zwolnienia, traci prawo do zasiłku chorobowego za cały okres zwolnienia.

Przez pracę zarobkową należy rozumieć wszelką pracę zarobkową wykonywaną na każdej podstawie prawnej albo bez takiej podstawy (praca na czarno), bez względu na wymiar czasu tej pracy. Natomiast za wykorzystanie zwolnienia od pracy niezgodnie z jego celem uważa się nieprzestrzeganie wskazań lekarskich, np. nakazu leżenia w łóżku, zakazu wykonywania różnych prac domowych, pracę w ogrodzie lub gospodarstwie rolnym itp. lub wręcz wykorzystywanie tego zwolnienia dla innych celów niż leczenie (por. Z. Salwa, Nowe przepisy o zasiłkach chorobowych, w: PiZS 1999/9/16 – tom 1).

W przedmiotowej sprawie Zakład Ubezpieczeń Społecznych, podczas przeprowadzanej kontroli zasadności zwolnienia lekarskiego ustalił, iż odwołująca w czasie jego trwania, wykonywała czynności związane z prowadzoną działalnością gospodarczą, a zatem zwolnienie było wykorzystane niezgodnie z jego celem.

Nie sposób zgodzić się ze stanowiskiem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, bowiem nie można uznać przyjazdu na jedną godzinę do pracy za wykonywanie pracy zarobkowej. Przyjazd do pracy w dniu 18 marca 2013 roku nie był kwestionowany przez odwołującą. Argumentacja odwołującej w odwołaniu jak i powołane dowody, w tym zeznania świadków jednoznacznie potwierdziły, że przebywała ona w biurze z powodu kontroli z Urzędu Skarbowego w sprawie jej klienta. Nie bez znaczenia pozostaje fakt, że kontrola z Urzędu Skarbowego u odwołującej odbywała się od 8 marca 2013 roku, a więc już w trakcie trwania zwolnienia lekarskiego odwołującej, zaś udzielenie wszelkich wyjaśnień, złożenie dokumentów zostało przekazane innemu pracownikowi. Zatem odwołująca nie przebywała w trakcie kontroli w biurze, natomiast jedynym dniem, w którym jej udział jako osoby najbardziej doświadczonej i kompetentnej był obowiązkowy - był ostatni dzień kontroli Urzędu Skarbowego, tj. 18 marca 2013 roku. W niniejszej sprawie fakt ten potwierdzają zeznania świadków, odwołującej jak i zgromadzone w sprawie dokumenty. W sposób wiarygodny przedstawili oni przebieg spotkania w tym dniu, które trwało 15-20 minut, a po którym odwołująca wsiadła do samochodu i odjechała do domu. Na marginesie zaznaczyć należy, iż kontrola ta nie mogła zostać przesunięta na inny termin, bowiem terminy kontroli są ściśle określone zgodnie z ustawą o ordynacji podatkowej, zaś przedłużenie jej mogło nastąpić tylko w wyjątkowych przypadkach za zgodą Naczelnika US. W przedmiotowej sprawie przypadek taki nie nastąpił.

W tym przypadku Sąd podziela stanowisko Sądu Najwyższego, wyrażone w wyroku z 3 marca 2010 roku w sprawie o sygn. III UK 71/09, iż możliwość uznania, że nie dochodzi do utraty prawa do zasiłku chorobowego, w przypadku aktywności zmierzającej do osiągnięcia zarobku w czasie pobierania tego zasiłku, występuje tylko wówczas, gdy ma ona charakter incydentalny wymuszony okolicznościami. Taki też pogląd zaprezentował Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 15 czerwca 2007 roku (II UK 223/06, OSNP 2008 nr 15-16, poz. 231). Ponadto w uzasadnieniu pierwszego z powołanych wyżej orzeczeń, Sąd Najwyższy podkreślił, iż stanowisko dopuszczające tego rodzaju wyjątki jest wyraźnie ukształtowane w orzecznictwie np. wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 24 lutego 1999 roku, III AUa 1292/98, wyroki Sądu Najwyższego z 17 stycznia 2002 roku, II UKN 710/00, 20 stycznia 2006 roku, I UK 154/04.

W przedmiotowej sprawie podkreślenia wymaga fakt, iż aktywność odwołującej, sprowadzająca się do uczestnictwa przez jedną godzinę w obowiązkowej kontroli Urzędu Skarbowego, miała zdecydowanie charakter incydentalny i wymuszony okolicznościami. Zaznaczyć należy, że odwołująca nie miała swojego zastępcy, który w sposób prawidłowy i kompetentny mógłby zastąpić ją podczas kontroli inspektorów z Urzędu Skarbowego.

Analizując zgromadzony materiał dowodowy Sąd uznał, iż odwołanie D. K. jest zasadne. Tym samym, uwzględniając przedmiotowe odwołanie Sąd zmienił zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddziału w W. z dnia 9 maja 2013 roku, znak (...) w ten sposób, że przyznał odwołującej D. K. prawo do zasiłku chorobowego za okres od 5 marca 2013 r. do 24 marca 2013 r.

Mając powyższe na uwadze, orzeczono jak w sentencji wyroku.